

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

VI. Vtrum carentes rationis usu capaces sint istius Sacramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62355)

CAPUT VI.

Utrum carentes rationis usu capaces sint istius Sacramenti.

I. **H**ANC tractat disputationem S. Thomas art. 9. & optimè concludit cum distinctione. Aliqui dicuntur non habere rationis usum dupliciter: uno modo, quia debilem habent rationis usum; & quia tales possunt aliquam hujus Sacramenti devotionem concipere, non est eis denegandum hoc Sacramentum. Alii verò nullum prorsus habent rationis usum; & hi quidem aut nullum rationis usum habuerunt, sed sic à nativitate permanserunt: & istiusmodi hominibus non est hoc Sacramentum exhibendum, quia in his nulla præcessit Sacramenti devotio. Aut verò aliquando rationis compotes fuerunt, & tunc si quando erant rationis compotes, apparuerit in eis hujus Sacramenti devotio, debet eis in articulo mortis hoc Sacramentum exhiberi, nisi forte timeatur periculum vomitus vel exspuitionis; hoc enim conformatur canoni 76. Concilii Carthaginensis IV. quo decernitur, ut is qui poenitentiam in infirmitate petiit, & mox infirmitate oppressus obmutuit, vel in phrenesim incidit, accipiat à Sacerdote poenitentiam, & si continuò creditur moriturus, reconcilietur per manus impositionem, & infundatur ori ejus Eucharistia. Habetur iste canon 26. quæst. 6. can. *Is qui poenitentiam*. His adde caput *Majores*, §. ult. de Baptismo, quo statuitur, dormientes & amentes validè baptizari, dummodò antea Baptismi suscipiendi propositum habuerint, & non aliter.

II. Infantibus olim tribuebat Ecclesia Eucharisticam Communionem. Id compertum est ex Sancti Cypriani tractatu de lapsis, in quo miraculum refert circa puellulam, cui post sumpta idolothyta, quæ nutrix Gentilis ei procuraverat, data fuit in Ecclesia de sacro Calice communio. Itemque ex S. Dionysio Eccles. Hierarch. cap. 3. dicente: *Illud verò quod pueri quoque, qui non possunt intelligere divina, sacri Baptismatis, altissimorumque Communionis sacrosancta signorum participes fiant, &c.* Concilium pariter Trident. sess. 21. cap. 4. expressè docet, antiquis sæculis in more positum fuisse, ut quibusdam locis parvulis rationis usu carentibus sacramentalis Communio daretur, & sanctissimos illorum temporum Patres rationabilem facti sui causam habuisse, quanvis nullà salutis necessitate id fecerint, quoniam parvuli per lavacrum Baptismi regenerati, adeptam in ea regeneratione gratiam amittere in illa ætate non possunt. Prodesse quidem
eis

eis posset Eucharistia ad gratiæ augmentum, sed eam illis subtrahere satius esse duxit presentium temporum Ecclesia, magis prospiciens tanti Sacramenti venerationi. Quod verò Christus protestatur Joan. 6. *Nisi manducaveritis carnem Filii hominis*, &c. imponit quidem adultis necessitatem præcepti, nemini verò necessitatem mediæ, qualis est Baptismi, sine quo ne infantes quidem salvantur.

III. Ecclesia illis qui prorsus amentes sunt, non solet sacram largiri Communionem, nisi in articulo mortis, & hoc rarissimè, ob necessarias præcautiones, ne sit exspuitionis aut vomitus periculum, alteriusve gravi irreverentiæ & contemptus; sitque admodum probabile, hominem non esse in mortali culpa, commissa dum olim esset compos mentis, ut post S. Thomam admonet Coninch in d. art. 9. Cæterùm Ecclesiæ receptor consuetudo est, ut amentibus sacrum Viaticum denegetur, si nulla in eis supersit rationis scintillula, nec ullus saltem exiguus pietatis sensus. Sed si tantisper aliqua advertitur erga Sacramentum devotio, quantumvis rationis ulus sit imminutus, si non est justus metus præcedentis mortalis culpæ, cujus eum non poenituerit, minimè privandus est æger salutifero Viatico.

IV. Utrum arreptitii, seu energumeni Communione sint privandi, ambigi potest. Diversa fuit olim variis locis & temporibus observatio in Ecclesiis. S. Dionysius Eccles. Hier. cap. 3. apertè docet tum catechumenos, tum energumenos, tum publicè poenitentes à sacris Mysteriis fuisse excludos. Itaque videtur improbabilis responsio ista S. Thomæ, sermonem ibi esse de solis energumenis non baptizatis. In oppositum autem decernit Concilium Arausicanum I. cap. 14. admittendos esse ad Eucharistiæ communionem energumenos, si se Clericorum solicii dñi tradant, & obtemperent muniendi virtute Sacramenti adversus dæmonum insultus. Hoc idem censuerunt olim sancti veteres per Ægyptum aliasque regiones dispersi Abbates apud Cassianum, quem refert & sequitur S. Thomas d. art. 9. ad 2. *Eis qui ab immundis vexantur spiritibus, Communionem sacrosanctam à senioribus nostris nunquam meminimus interdiciam.* Et utique non sunt hoc tanto præsidio privandi energumeni, si agnoscantur ad hoc suscipiendum dispositi. Ubi namque majus periculum intenditur, ibi plenius est consulendum, cap. *Ubi periculum*, de election. in 6.